

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Μαΐου 2017

σχετικά με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση και με την κατάρτιση της σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση

(2017/C 189/03)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 165 και 166,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- 1) Τα επαγγελματικά προσόντα εξυπηρετούν διάφορους σκοπούς. Δείχνουν στους εργοδότες τι γνωρίζουν θεωρητικά και τι είναι σε θέση να κάνουν οι κάτοχοί τους («μαθησιακά αποτελέσματα»). Ενδεχομένως αποτελούν προϋπόθεση για την πρόσβαση σε ορισμένα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Βοηθούν τις αρχές και τους φορείς παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης να γνωρίζουν το επίπεδο και το περιεχόμενο της μάθησης που έχει αποκτήσει το κάθε άτομο. Επιπλέον, είναι σημαντικά και για τα άτομα, ως έκφραση των προσωπικών επιτευγμάτων τους. Ως εκ τούτου, τα επαγγελματικά προσόντα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας, τη διευκόλυνση της κινητικότητας και την πρόσβαση σε περαιτέρω εκπαίδευση.
- 2) Ως «επαγγελματικό προσόν» νοείται το επίσημο αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης από αρμόδια αρχή, που έχει κατά κανόνα τη μορφή εγγράφων, όπως είναι τα πιστοποιητικά και τα διπλώματα. Τα επαγγελματικά προσόντα δηλώνουν ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές. Αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορούν να επιτευχθούν μέσω διάφορων διαδρομών τυπικής, μη τυπικής ή άτυπης μάθησης, σε εθνικά ή σε διεθνή πλαίσια. Οι πληροφορίες για τα μαθησιακά αποτελέσματα θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμες και διαφανείς.
- 3) Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση⁽¹⁾ δημιούργησε ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς με οκτώ επίπεδα επαγγελματικών προσόντων, εκφρασμένων ως μαθησιακά αποτελέσματα με κλιμακούμενα επίπεδα επάρκειας. Τα επίπεδα αυτά χρησιμεύουν ως μηχανισμός «μετάφρασης» μεταξύ των διαφόρων συστημάτων επαγγελματικών προσόντων και των επιπέδων τους. Στόχος του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση (ΕΠΕΠ) είναι η βελτίωση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της δυνατότητας μεταφοράς των επαγγελματικών προσόντων.
- 4) Οι γενικότεροι στόχοι της παρούσας σύστασης είναι η συμβολή στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και η αύξηση της απασχολησιμότητας, της κινητικότητας και της κοινωνικής ενσωμάτωσης των εργαζομένων και των εκπαιδευομένων. Αποσκοπεί, επίσης, στην καλύτερη διασύνδεση της τυπικής, της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης και στη στήριξη της επικύρωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτώνται σε διαφορετικά μαθησιακά περιβάλλοντα.
- 5) Τα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει ή αναπτύσσουν εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα συνδέουν με το ΕΠΕΠ μέσω μιας διαδικασίας «συσχέτισης». Τα επίπεδα του ΕΠΕΠ και οι περιγραφικοί δείκτες μαθησιακών αποτελεσμάτων συμβάλλουν στη βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των επαγγελματικών προσόντων των διαφόρων εθνικών συστημάτων. Συμβάλλουν επίσης σε μια γενικότερη στροφή στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, προς μια προσέγγιση βασισμένη στα μαθησιακά αποτελέσματα. Η συσχέτιση με το ΕΠΕΠ θα πρέπει να γίνεται μέσω των εθνικών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων ή, ελλείψει αυτών, μέσω των εθνικών συστημάτων επαγγελματικών προσόντων (εφεξής «εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων»).

(¹) ΕΕ C 111 της 6.5.2008, σ. 1.

- 6) Τα επαγγελματικά προσόντα είναι πιο διαφανή και συγκρίσιμα όταν παρουσιάζονται ως έγγραφα που περιλαμβάνουν αναφορά στο ισχύον επίπεδο του ΕΠΕΠ και περιγραφή των επιτευχθέντων μαθησιακών αποτελεσμάτων.
- 7) Στην εφαρμογή του ΕΠΕΠ θα πρέπει να συμμετέχει ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, προκειμένου να εξασφαλιστεί ευρεία υποστήριξη. Στα κυριότερα ενδιαφερόμενα μέρη περιλαμβάνονται όλοι οι εκπαιδευόμενοι, οι φορείς παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι αρχές πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων, οι φορείς διασφάλισης της ποιότητας, οι εργοδότες, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, τα βιομηχανικά, εμπορικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια, οι φορείς που ασχολούνται με την αναγνώριση ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων, οι υπηρεσίες απασχόλησης και οι υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για την ένταξη των μεταναστών.
- 8) Η Επιτροπή, στην έκθεσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, της 19ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την αξιολόγηση του ΕΠΕΠ, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το ΕΠΕΠ είναι ευρέως αποδεκτό ως σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη εθνικών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων, την εφαρμογή της προσέγγισης με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα και τη βελτίωση της διαφάνειας και της αναγνώρισης των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων. Στην έκθεση τονίζεται ότι η Ένωση πρέπει να δώσει τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους και τους εργαζομένους να καθιστούν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους πιο ορατές, ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο τις έχουν αποκτήσει.
- 9) Στην έκθεση αυτή η Επιτροπή κατέληξε, εξάλλου, στο συμπέρασμα ότι η συμβουλευτική ομάδα για το ΕΠΕΠ έχει παράσχει αποτελεσματική καθοδήγηση για τις εθνικές διαδικασίες συσχέτισης κι έχει οικοδομήσει εμπιστοσύνη και κατανόηση μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών. Κατέληξε, επίσης, στο συμπέρασμα ότι η αποτελεσματικότητα των εθνικών σημείων συντονισμού του ΕΠΕΠ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το πόσο στενά συνδέονται με την εθνική διαχείριση της διαδικασίας συσχέτισης.
- 10) Δεδομένης της θετικής αξιολόγησης της εν λόγω ομάδας, η συνέχιση της συμβουλευτικής ομάδας για το ΕΠΕΠ είναι ζωτικής σημασίας για μια συνεπή, συνεκτική, διαφανή και συντονισμένη εφαρμογή της παρούσας σύστασης.
- 11) Η διαφάνεια και η αναγνώριση των δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων είναι μία από τις νέες προτεραιότητες βάσει της κοινής έκθεσης για το 2015 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020). Στην έκθεση τονίζεται ότι το ΕΠΕΠ θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω προκειμένου να βελτιωθεί η διαφάνεια και η συγκρισιμότητα των επαγγελματικών προσόντων. Όσον αφορά τους νεοαφιχθέντες μετανάστες, τονίζεται, επίσης, ότι τα υφιστάμενα μέσα διαφάνειας θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση, εντός της Ένωσης, επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί στο εξωτερικό και αντιστρόφως.
- 12) Το ΕΠΕΠ και τα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων που έχουν συσχετιστεί με αυτό μπορούν να υποστηρίξουν τις υφιστάμενες πρακτικές αναγνώρισης, χάρη στη βελτιωμένη εμπιστοσύνη, κατανόηση και συγκρισιμότητα των επαγγελματικών προσόντων που αυτά προσφέρουν. Έτσι μπορεί να διευκολυνθεί η διαδικασία της αναγνώρισης για σκοπούς διδασκαλίας και εργασίας. Τα σημαντικότερα πλαίσια επαγγελματικών προσόντων, όπως το ΕΠΕΠ, θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως μέσο πληροφόρησης για τις πρακτικές αναγνώρισης, όπως αναφέρεται στη σύσταση σχετικά με τη χρήση των πλαισίων επαγγελματικών προσόντων στην αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων από την αλλοδαπή, όπως εγκρίθηκε δυνάμει της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την αναγνώριση των τίτλων όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση στον ευρωπαϊκό χώρο.
- 13) Τα εθνικά πλαίσια και συστήματα επαγγελματικών προσόντων αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου και, συνεπώς, η συσχέτιση με το ΕΠΕΠ θα πρέπει να επανεξετάζεται και να επικαιροποιείται, όποτε κρίνεται σκόπιμο.
- 14) Η εμπιστοσύνη στην ποιότητα και στο επίπεδο των επαγγελματικών προσόντων που εντάσσονται στο πλαίσιο των εθνικών συστημάτων ή πλαισίων επαγγελματικών προσόντων που έχουν συσχετιστεί με το ΕΠΕΠ (εφεξής «επαγγελματικά προσόντα με επίπεδο ΕΠΕΠ») είναι απαραίτητη για την υποστήριξη της κινητικότητας των εκπαιδευομένων και των εργαζομένων εντός και πέραν των κλάδων και των γεωγραφικών συνόρων. Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση περιλάμβανε κοινές αρχές σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Οι αρχές αυτές σέβονται την αρμοδιότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν ρυθμίσεις διασφάλισης της ποιότητας που ισχύουν για τα εθνικά επαγγελματικά προσόντα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Τα πρότυπα και οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της ποιότητας στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και το ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση θέτουν τη βάση για αυτές τις κοινές αρχές.
- 15) Θα μπορούσε να διερευνηθεί η δυνατότητα ανάπτυξης ενός μητρώου, εκτός του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, για τους φορείς παρακολούθησης των συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας για τα επαγγελματικά προσόντα.
- 16) Τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων μπορούν να βοηθήσουν τα άτομα κατά τη μαθησιακή τους πρόοδο, καθώς διευκολύνουν τις ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές και τη μεταφορά σε διαφορετικά επίπεδα και είδη εκπαίδευσης και κατάρτισης και πέραν των εθνικών συνόρων, και δίνουν στους εκπαιδευόμενους τη δυνατότητα να συσσωρεύουν και να μεταφέρουν διάφορα μαθησιακά αποτελέσματα που έχουν αποκτήσει σε διαφορετικά μαθησιακά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένης της επιγραμμικής εκπαίδευσης και της μη τυπικής και άτυπης μάθησης. Η προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορεί επίσης να διευκολύνει τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση πλήρους τίτλου επαγγελματικών προσόντων ή επιμέρους στοιχείων επαγγελματικών προσόντων.

- 17) Τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, λειτουργούν εντός θεσμικών πλαισίων όπως το πλαίσιο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έχει αναπτυχθεί το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση εντός του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, προχωρεί η επεξεργασία του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σύμφωνα με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) ⁽¹⁾. Οι διασυνδέσεις μεταξύ των εθνικών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων και των συστημάτων ακαδημαϊκών/πιστωτικών μονάδων, ανάλογα με την περίπτωση, θα μπορούσαν να προωθούνται.
- 18) Παρότι το κεκτημένο της Ένωσης σχετικά με τη νόμιμη μετανάστευση και το άσυλο προβλέπει ισότιμη μεταχείριση με τους γηγενείς όσον αφορά την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων καθώς και μέτρα διευκόλυνσης στην περίπτωση των ατόμων που δικαιούνται διεθνή προστασία σύμφωνα με την οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, εξακολουθούν να εμφανίζονται υψηλά ποσοστά υπερεπίδεσης και υποαπασχόλησης μεταξύ των υπηκόων τρίτων χωρών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών στον τομέα της διαφάνειας των επαγγελματικών προσόντων μπορεί να προαγάγει την ένταξη των μεταναστών στις αγορές εργασίας της Ένωσης. Καθώς οι μεταναστευτικές ροές προς και από την Ένωση αυξάνονται, χρειάζεται καλύτερη κατανόηση και δίκαιη αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων που χορηγούνται από χώρες εκτός της Ένωσης.
- 19) Τα κύρια στοιχεία του ΕΠΕΠ, δηλαδή η προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα, ο ορισμός περιγραφικών δεικτών για τα επίπεδα και η θέσπιση κριτηρίων συσχέτισης όπως αναπτύχθηκαν από τη συμβουλευτική ομάδα για το ΕΠΕΠ, αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για την ανάπτυξη εθνικών και περιφερειακών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων ανά τον κόσμο. Ολοένα και περισσότερες τρίτες χώρες και περιφέρειες επιδιώκουν στενότερους δεσμούς μεταξύ των δικών τους πλαισίων επαγγελματικών προσόντων και του ΕΠΕΠ.
- 20) Στην οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ προβλέπεται ότι μπορούν να θεσπίζονται κοινά πλαίσια εκπαίδευσης για νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, με τη μορφή κοινών συνόλων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της Επιτροπής. Τα κοινά πλαίσια εκπαίδευσης βασίζονται στα επίπεδα του ΕΠΕΠ. Η συσχέτιση με τα επίπεδα επαγγελματικών προσόντων του ΕΠΕΠ δεν θίγει την πρόσβαση στην αγορά εργασίας σε περίπτωση που τα επαγγελματικά προσόντα έχουν αναγνωριστεί σύμφωνα με την οδηγία 2005/36/ΕΚ.
- 21) Το πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ορίζει περιγραφικούς δείκτες για τον σύντομο κύκλο (που μπορεί να συνδέεται με τον πρώτο κύκλο ή να εντάσσεται σε αυτόν), για τον πρώτο, τον δεύτερο και τον τρίτο κύκλο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Κάθε περιγραφικός δείκτης ενός κύκλου παρέχει μια διατύπωση σχετικά με τα επιτεύγματα και τις ικανότητες που συνδέονται με τα επαγγελματικά προσόντα που χορηγούνται στο τέλος του συγκεκριμένου κύκλου. Το ΕΠΕΠ είναι συμβατό με το πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και με τους περιγραφικούς δείκτες κύκλων του πλαισίου αυτού. Ο σύντομος κύκλος (που μπορεί να συνδέεται με τον πρώτο κύκλο ή να εντάσσεται σε αυτόν), ο πρώτος, ο δεύτερος και ο τρίτος κύκλος του πλαισίου επαγγελματικών προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αντιστοιχούν στα επίπεδα 5-8 του ΕΠΕΠ αντιστοίχως.
- 22) Η απόφαση 2241/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ βοηθά τα άτομα να παρουσιάζουν καλύτερα τις δεξιότητες, τις ικανότητες και τα επαγγελματικά προσόντα τους.
- 23) Μια ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων, επαγγελματικών προσόντων και επαγγελμάτων (ESCO) εκπονείται από την Επιτροπή. Χρησιμοποιούμενη σε προαιρετική βάση, θα μπορούσε να υποστηρίξει την καλύτερη διασύνδεση μεταξύ εκπαίδευσης και απασχόλησης. Τα δεδομένα που αναπτύσσονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του ΕΠΕΠ θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ως συμβολή για την ταξινόμηση αυτή.
- 24) Οι πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία συσχέτισης των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων προς το ΕΠΕΠ και σχετικά με τα επαγγελματικά προσόντα με επίπεδο ΕΠΕΠ θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμες από το κοινό. Η χρήση κοινών δομών και μορφοτύπων δεδομένων θα συμβάλει στην επίτευξη του στόχου αυτού. Θα διευκολύνει, επίσης, την κατανόηση και τη χρήση των δημοσιευμένων πληροφοριών για τα επαγγελματικά προσόντα.
- 25) Θα πρέπει να υφίστανται συνοχή, συμπληρωματικότητα και συνέργειες σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο μεταξύ της εφαρμογής του ΕΠΕΠ, των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων και των εργαλείων για τη διαφάνεια και την αναγνώριση των δεξιοτήτων, των ικανοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων για τη διασφάλιση της ποιότητας, τη συσώρευση και μεταφορά ακαδημαϊκών μονάδων και των εργαλείων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσον αφορά τη διαφάνεια και την αναγνώριση δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων.

⁽¹⁾ ΕΕ C 155 της 8.7.2009, σ. 11.

⁽²⁾ Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ L 337 της 20.12.2011, σ. 9).

⁽³⁾ Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22).

⁽⁴⁾ Απόφαση αριθ. 2241/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με το ενιαίο κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (Europass) (ΕΕ L 390 της 31.12.2004, σ. 6).

- 26) Η ανάπτυξη του ΕΠΕΠ θα πρέπει να συνάδει πλήρως με την υφιστάμενη ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης δυνάμει του στρατηγικού πλαισίου ΕΚ 2020 και μελλοντικών ευρωπαϊκών στρατηγικών πλαισίων ΕΚ.
- 27) Η παρούσα σύσταση δεν αντικαθιστά ή καθορίζει τα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων. Το ΕΠΕΠ δεν περιγράφει συγκεκριμένα προσόντα ή ικανότητες ενός ατόμου και, επομένως, κάθε ιδιαίτερο επαγγελματικό προσόν πρέπει να τοποθετείται στο αντίστοιχο επίπεδο του ΕΠΕΠ μέσω του σχετικού εθνικού συστήματος επαγγελματικών προσόντων.
- 28) Η παρούσα σύσταση εδραιώνει το ΕΠΕΠ ως κοινό πλαίσιο αναφοράς με οκτώ επίπεδα εκφρασμένα ως μαθησιακά αποτελέσματα, το οποίο χρησιμεύει ως μηχανισμός «μετάφρασης» μεταξύ διαφορετικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων και των επιπέδων τους.
- 29) Δεδομένου του μη δεσμευτικού χαρακτήρα της, η παρούσα σύσταση συμμορφώνεται με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, καθώς υποστηρίζει και συμπληρώνει τις δραστηριότητες των κρατών μελών διευκολύνοντας την περαιτέρω συνεργασία μεταξύ τους, ώστε να αυξάνεται η διαφάνεια, η συγκρισιμότητα και η δυνατότητα μεταφοράς των επαγγελματικών προσόντων των ατόμων. Η παρούσα σύσταση θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ:

1. Να χρησιμοποιούν το ΕΠΕΠ για τη συσχέτιση των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων και για τη σύγκριση όλων των τύπων και επιπέδων επαγγελματικών προσόντων στην Ένωση τα οποία είναι μέρος εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων, ειδικότερα μέσω της συσχέτισης των επιπέδων επαγγελματικών προσόντων με τα επίπεδα του ΕΠΕΠ που καθορίζονται στο παράρτημα II και βάσει των κριτηρίων που προσδιορίζονται στο παράρτημα III.
2. Να επανεξετάζουν και να επικαιροποιούν, όταν είναι σκόπιμο, τη συσχέτιση των επιπέδων των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων με τα επίπεδα του ΕΠΕΠ που περιγράφονται στο παράρτημα II, με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στο παράρτημα III, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των εθνικών περιστάσεων.
3. Να διασφαλίζουν ότι τα προσόντα με επίπεδο ΕΠΕΠ είναι σύμφωνα με τις κοινές αρχές διασφάλισης της ποιότητας που προβλέπονται στο παράρτημα IV, με την επιφύλαξη των εθνικών αρχών διασφάλισης της ποιότητας που ισχύουν για τα εθνικά επαγγελματικά προσόντα.
4. Κατά περίπτωση, να προωθούν τις διασυνδέσεις μεταξύ των συστημάτων ακαδημαϊκών μονάδων και των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων λαμβανομένων υπόψη των κοινών αρχών για τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων, που καθορίζονται στο παράρτημα V, με την επιφύλαξη των αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο σχετικά με (i) τη χρήση συστημάτων ακαδημαϊκών μονάδων και (ii) τη συσχέτισή τους με τα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων. Οι εν λόγω κοινές αρχές δεν συνεπάγονται την αυτόματη αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.
5. Να λαμβάνουν, κατά περίπτωση, μέτρα, ώστε όλα τα νέα έγγραφα πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές (π.χ. πιστοποιητικά, διπλώματα, συμπληρώματα πιστοποιητικών, παραρτήματα διπλωμάτων) ή/και μητρώα επαγγελματικών προσόντων να περιλαμβάνουν σαφή αναφορά στο αντίστοιχο επίπεδο του ΕΠΕΠ.
6. Να δημοσιοποιούν τα αποτελέσματα της διαδικασίας συσχέτισης σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο και, ει δυνατόν, να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα επαγγελματικά προσόντα και τα μαθησιακά τους αποτελέσματα είναι προσβάσιμες και δημοσιευμένες, χρησιμοποιώντας τα πεδία δεδομένων σύμφωνα με το παράρτημα VI.
7. Να ενθαρρύνουν τη χρήση του ΕΠΕΠ από τους κοινωνικούς εταίρους, τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, τους φορείς παροχής εκπαίδευσης, τους φορείς διασφάλισης της ποιότητας και τις δημόσιες αρχές ώστε να υποστηρίζεται η σύγκριση των επαγγελματικών προσόντων και η διαφάνεια των μαθησιακών αποτελεσμάτων.
8. Να διασφαλίζουν τη συνέχιση και τον συντονισμό των καθηκόντων που εκτελούνται από τα εθνικά σημεία συντονισμού του ΕΠΕΠ. Τα κύρια καθήκοντα των εθνικών σημείων συντονισμού του ΕΠΕΠ είναι η στήριξη των εθνικών αρχών για τη συσχέτιση των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων με το ΕΠΕΠ και η δημιουργία στενότερων δεσμών μεταξύ του ΕΠΕΠ και ατόμων και οργανώσεων.

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΕΠ:

9. Να υποστηρίξει τη συνέπεια στην περαιτέρω εφαρμογή του ΕΠΕΠ στα διάφορα κράτη μέλη, μέσω αντιπαραβολής και συζήτησης των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των επιπέδων για τα επαγγελματικά προσόντα στα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των εθνικών περιστάσεων.
10. Λαμβανομένων δεόντως υπόψη των εθνικών περιστάσεων, να στηρίξει την ανάπτυξη μεθόδων για την περιγραφή, τη χρήση και την εφαρμογή των μαθησιακών αποτελεσμάτων ώστε να αυξηθεί η διαφάνεια και η κατανόηση και συγκρισιμότητα των επαγγελματικών προσόντων.
11. Να στηρίξει τη δημιουργία εθελοντικών διαδικασιών σχετικά με την εξομίωση των διεθνών επαγγελματικών προσόντων μέσω των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων και μέσω ανταλλαγής πληροφοριών και διαβουλεύσεων μεταξύ κρατών μελών σχετικά με τις εν λόγω διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή.

12. Να αναπτύξει κατευθυντήριες γραμμές για την επικοινωνία σχετικά με το ΕΠΕΠ, ειδικότερα δε για την ένδειξη του επιπέδου ΕΠΕΠ πάνω στα νέα πιστοποιητικά, διπλώματα και παραρτήματα, ή/και μητρώα επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με τα εθνικά συστήματα και τις εθνικές ρυθμίσεις για τα πιστοποιητικά και τα διπλώματα.
13. Να διερευνήσει δυνατότητες για την ανάπτυξη και εφαρμογή κριτηρίων και διαδικασιών ώστε να καταστεί δυνατή η σύγκριση των εθνικών και περιφερειακών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων τρίτων χωρών με το ΕΠΕΠ, σύμφωνα με διεθνείς συμφωνίες.
14. Να οργανώνει αλληλοδιδαχή από ομοτίμους και ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και, κατά περίπτωση, να διευκολύνει την παροχή συμβουλών από ομοτίμους κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών.

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

15. Να διασφαλίζει ότι η υλοποίηση της παρούσας σύστασης υποστηρίζεται μέσω δράσεων χρηματοδοτούμενων από συναφή προγράμματα της Ένωσης.
16. Να εξασφαλίσει την αποτελεσματική διακυβέρνηση της υλοποίησης του ΕΠΕΠ με τη διατήρηση και ολοκληρωμένη στήριξη της συμβουλευτικής ομάδας για το ΕΠΕΠ, που συστάθηκε το 2009 και απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και λοιπών συμμετεχουσών χωρών, των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερομένων μερών, κατά περίπτωση. Η συμβουλευτική ομάδα για το ΕΠΕΠ θα πρέπει να εξασφαλίζει τη συνολική συνοχή και να προάγει τη διαφάνεια και την εμπιστοσύνη στη διαδικασία συσχέτισης των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων με το ΕΠΕΠ.
17. Να συντάξει εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται μετά την έκδοση της παρούσας σύστασης, όπως αρμόζει, στο σχετικό πλαίσιο πολιτικής για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την απασχόληση.
18. Να αποτιμήσει και να αξιολογήσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τις δράσεις που αναλήφθηκαν ως ανταπόκριση στην παρούσα σύσταση και να υποβάλει, έως το 2022, έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την αποκτηθείσα πείρα και τις μελλοντικές επιπτώσεις, περιλαμβάνοντας, εφόσον κριθεί αναγκαίο, πιθανή επανεξέταση και αναθεώρηση της παρούσας σύστασης.

Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση, καταργείται.

Βρυξέλλες, 22 Μαΐου 2017.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

E. BARTOLO

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) *επαγγελματικό προσόν*: το επίσημο αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης, το οποίο επιτυγχάνεται όταν η αρμόδια αρχή διαπιστώνει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές·
- β) *εθνικό σύστημα επαγγελματικών προσόντων*: όλες οι πτυχές της δραστηριότητας ενός κράτους μέλους σχετικά με την αναγνώριση της μάθησης και άλλων μηχανισμών που συνδέουν την εκπαίδευση και την κατάρτιση με την αγορά εργασίας και την κοινωνία των πολιτών. Περιλαμβάνονται εν προκειμένω η ανάπτυξη και η εφαρμογή θεσμικών ρυθμίσεων και διαδικασιών που αφορούν τη διασφάλιση ποιότητας, την αξιολόγηση και τη χορήγηση επαγγελματικών προσόντων. Ένα εθνικό σύστημα επαγγελματικών προσόντων μπορεί να αποτελείται από διάφορα υποσυστήματα και να περιλαμβάνει ένα εθνικό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων·
- γ) *εθνικό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων*: εργαλείο για την κατηγοριοποίηση των επαγγελματικών προσόντων σύμφωνα με σύνολο κριτηρίων επίτευξης καθορισμένων επιπέδων μάθησης. Το εν λόγω μέσο στοχεύει στη συνένωση σε ενιαίο σύνολο και στο συντονισμό των εθνικών υποσυστημάτων επαγγελματικών προσόντων, καθώς και στη βελτίωση της διαφάνειας, της πρόσβασης, της εξέλιξης και της ποιότητας των επαγγελματικών προσόντων σε σχέση με την αγορά εργασίας και την κοινωνία των πολιτών·
- δ) *διεθνές επαγγελματικό προσόν*: επαγγελματικό προσόν που έχει χορηγηθεί από νομίμως συσταθέντα διεθνή φορέα (ένωση, οργάνωση, τομέα ή επιχείρηση) ή από εθνικό φορέα που ενεργεί εξ ονόματος διεθνούς φορέα, το οποίο χρησιμοποιείται σε περισσότερες από μία χώρες και περιλαμβάνει μαθησιακά αποτελέσματα που έχουν αξιολογηθεί με βάση πρότυπα που έχουν καθορισθεί από διεθνή φορέα·
- ε) *μαθησιακά αποτελέσματα*: η περιγραφή όλων αυτών που ο εκπαιδευόμενος γνωρίζει, κατανοεί και μπορεί να κάνει μετά την ολοκλήρωση μιας μαθησιακής διαδικασίας και τα οποία ορίζονται υπό μορφή γνώσεων, δεξιοτήτων και υπευθυνότητας και αυτονομίας·
- στ) *γνώσεις*: το αποτέλεσμα της αφομοίωσης πληροφοριών μέσω της μάθησης. Οι γνώσεις είναι το σώμα αντικειμενικών στοιχείων, αρχών, θεωριών και πρακτικών που σχετίζονται με ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής. Στο ΕΠΕΠ, οι γνώσεις περιγράφονται ως θεωρητικές ή/και αντικειμενικές·
- ζ) *δεξιότητες*: η ικανότητα εφαρμογής γνώσεων και αξιοποίησης τεχνογνωσίας για την εκτέλεση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων. Στο ΕΠΕΠ, οι δεξιότητες περιγράφονται ως γνωστικές (χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης) ή πρακτικές (αφορούν τη χειρωνακτική επιδεξιότητα και τη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων)·
- η) *υπευθυνότητα και αυτονομία*: η ικανότητα του διδασκόμενου να εφαρμόζει γνώσεις και δεξιότητες αυτόνομα και με υπευθυνότητα·
- θ) *ικανότητες*: η αποδεδειγμένη επάρκεια στη χρήση γνώσεων, δεξιοτήτων και προσωπικών, κοινωνικών ή/και μεθοδολογικών δυνατοτήτων σε περιστάσεις εργασίας ή σπουδής και στην επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη·
- ι) *επικύρωση μη τυπικής και άτυπης μάθησης*: η διαδικασία με την οποία μια αρμόδια αρχή επιβεβαιώνει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα τα οποία απέκτησε σε μαθησιακά περιβάλλοντα μη τυπικής και άτυπης μάθησης και τα οποία κρίνονται με βάση ένα σχετικό πρότυπο. Η διαδικασία αποτελείται από τα εξής τέσσερα διακριτά στάδια: τον προσδιορισμό, μέσω διαλόγου, της ιδιαίτερης πείρας ενός ατόμου, την τεκμηρίωση ώστε να εμφανίζεται η πείρα του ατόμου, την επίσημη αξιολόγηση αυτής της πείρας και την πιστοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, που μπορεί να οδηγήσει σε πλήρη τίτλο επαγγελματικών προσόντων ή σε μέρος αυτού·
- ια) *επίσημη αναγνώριση μαθησιακών αποτελεσμάτων*: διαδικασία χορήγησης επίσημου χαρακτηρισμού από αρμόδια αρχή για επιτευχθέντα μαθησιακά αποτελέσματα, για σκοπούς περαιτέρω σπουδών ή απασχόλησης, μέσω i) της χορήγησης επαγγελματικών προσόντων (πιστοποιητικών, διπλωμάτων ή τίτλων σπουδών), ii) της επικύρωσης μη τυπικής και άτυπης μάθησης, iii) της χορήγησης ισοδυναμίας, ακαδημαϊκών μονάδων ή απαλλαγών·
- ιβ) *ακαδημαϊκή μονάδα*: η επιβεβαίωση ότι ένα μέρος επαγγελματικού προσόντος, αποτελούμενου από ένα συνεκτικό σύνολο μαθησιακών αποτελεσμάτων, έχει αξιολογηθεί και επικυρωθεί από αρμόδια αρχή, με βάση συμφωνηθέν πρότυπο· οι ακαδημαϊκές μονάδες χορηγούνται από αρμόδιες αρχές όταν το άτομο έχει επιτύχει τα καθορισμένα μαθησιακά αποτελέσματα, όπως αποδεικνύεται από κατάλληλες αξιολογήσεις, και μπορεί να εκφράζονται σε ποσοτικές τιμές (π.χ. μονάδες ή μόρια), οι οποίες δηλώνουν τον κατ' εκτίμηση φόρτο εργασίας που πρέπει να καταβάλει ένα μέσο άτομο για να επιτύχει τα σχετικά μαθησιακά αποτελέσματα·

- ιγ) *συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων*: συστήματα για τη διευκόλυνση της αναγνώρισης των ακαδημαϊκών μονάδων. Τα συστήματα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ισοδυναμίες, εξαιρέσεις, μονάδες/ενότητες που μπορούν να συσσωρευτούν και να μεταφέρονται, αυτονομία των φορέων παροχής που μπορούν να εξατομικεύουν τις μαθησιακές διαδρομές, και την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.
- ιδ) *μεταφορά ακαδημαϊκών μονάδων*: η διαδικασία μέσω της οποίας ένα άτομο που έχει συσσωρεύσει ακαδημαϊκές μονάδες σε ένα πλαίσιο μπορεί να επιτύχει την αποτίμηση και την αναγνώρισή τους σε άλλο πλαίσιο.
-

**Περιγραφικοί δείκτες που ορίζουν τα επίπεδα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων
(ΕΠΕΠ)**

Καθένα από τα 8 επίπεδα ορίζεται βάσει συνόλου περιγραφικών δεικτών, οι οποίοι προσδιορίζουν τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στα επαγγελματικά προσόντα του συγκεκριμένου επιπέδου σε οποιοδήποτε σύστημα επαγγελματικών προσόντων.

	Γνώσεις	Δεξιότητες	Υπευθυνότητα και αυτονομία
	Στο ΕΠΕΠ, οι γνώσεις περιγράφονται ως θεωρητικές ή/και αντικειμενικές.	Στο ΕΠΕΠ, οι δεξιότητες περιγράφονται ως γνωστικές (χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης) και πρακτικές (αφορούν τη χειρωνακτική επιδεξιότητα και τη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων).	Στο ΕΠΕΠ, η υπευθυνότητα και αυτονομία περιγράφεται ως η ικανότητα του διδασκόμενου να εφαρμόζει γνώσεις και δεξιότητες αυτόνομα και με υπευθυνότητα.
Επίπεδο 1 Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στο επίπεδο 1 είναι τα εξής:	Βασικές γενικές γνώσεις	Βασικές δεξιότητες που απαιτούνται για την εκτέλεση απλών εργασιών	Εργασία ή σπουδή υπό άμεση επίβλεψη σε δομημένο πλαίσιο
Επίπεδο 2 Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στο επίπεδο 2 είναι τα εξής:	Βασικές αντικειμενικές γνώσεις ενός πεδίου εργασίας ή σπουδής	Βασικές γνωστικές και πρακτικές δεξιότητες που απαιτούνται για την αξιοποίηση σχετικών πληροφοριών με σκοπό την εκτέλεση εργασιών και την επίλυση συνήθων προβλημάτων με τη χρήση απλών κανόνων και εργαλείων	Εργασία ή σπουδή υπό επίβλεψη και με κάποια αυτονομία
Επίπεδο 3 Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στο επίπεδο 3 είναι τα εξής:	Γνώση αντικειμενικών στοιχείων, αρχών, διαδικασιών και γενικών εννοιών σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής	Φάσμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εκτέλεση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων με επιλογή και εφαρμογή βασικών μεθόδων, εργαλείων, υλικών και πληροφοριών	Ανάληψη ευθύνης για την εκπλήρωση καθηκόντων στην εργασία ή στη σπουδή Προσαρμογή της προσωπικής συμπεριφοράς στις περιστάσεις κατά την επίλυση προβλημάτων
Επίπεδο 4 Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στο επίπεδο 4 είναι τα εξής:	Αντικειμενικές και θεωρητικές γνώσεις γενικού φάσματος σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής	Φάσμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εξεύρεση λύσεων σε συγκεκριμένα προβλήματα σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής	Άσκηση αυτοδιαχείρισης βάσει κατευθύνσεων σε περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής που είναι συνήθως προβλέψιμα, αλλά υπόκεινται σε αλλαγές Επίβλεψη της συνήθους εργασίας άλλων ατόμων, αναλαμβάνοντας κάποια ευθύνη για την αξιολόγηση και τη βελτίωση των δραστηριοτήτων εργασίας ή σπουδής

	Γνώσεις	Δεξιότητες	Υπευθυνότητα και αυτονομία
Επίπεδο 5 (*) Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στο επίπεδο 5 είναι τα εξής:	Ευρείες, εξειδικευμένες, αντικειμενικές και θεωρητικές γνώσεις σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής και επίγνωση των ορίων των γνώσεων αυτών	Ευρύ φάσμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εξεύρεση δημιουργικών λύσεων σε αφηρημένα προβλήματα	Άσκηση διαχείρισης και επίβλεψης στο πλαίσιο δραστηριοτήτων εργασίας ή σπουδής όπου συμβαίνουν απρόβλεπτες αλλαγές Αξιολόγηση και ανάπτυξη της προσωπικής απόδοσης και της απόδοσης άλλων ατόμων
Επίπεδο 6 (**) Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στο επίπεδο 6 είναι τα εξής:	Προχωρημένες γνώσεις σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής, οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών	Προχωρημένες δεξιότητες, απόδειξη δεξιοτεχνίας και καινοτομίας, που απαιτούνται για την επίλυση σύνθετων και απρόβλεπτων προβλημάτων σε εξειδικευμένο πεδίο εργασίας ή σπουδής	Διαχείριση σύνθετων τεχνικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή σχεδίων εργασίας, με ανάληψη ευθύνης για τη λήψη αποφάσεων σε απρόβλεπτα περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής Ανάληψη ευθύνης για τη διαχείριση της επαγγελματικής ανάπτυξης ατόμων και ομάδων
Επίπεδο 7 (***) Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στο επίπεδο 7 είναι τα εξής:	Πολύ εξειδικευμένες γνώσεις, μερικές από τις οποίες είναι γνώσεις αιχμής σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής, ως βάση για πρωτότυπη σκέψη ή/και έρευνα Κριτική επίγνωση των ζητημάτων γνώσης σε ένα πεδίο και στη διασύνδεσή του με διαφορετικά πεδία	Εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, οι οποίες απαιτούνται στην έρευνα και/ή στην καινοτομία προκειμένου να αναπτυχθούν νέες γνώσεις και διαδικασίες και να ενσωματωθούν γνώσεις από διαφορετικά πεδία	Διαχείριση και μετασχηματισμός σε περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής που είναι σύνθετα, απρόβλεπτα και απαιτούν νέες στρατηγικές προσεγγίσεις Ανάληψη ευθύνης για τη συνεισφορά στις επαγγελματικές γνώσεις και πρακτικές και/ή για την αξιολόγηση της στρατηγικής απόδοσης ομάδων
Επίπεδο 8 (****) Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στο επίπεδο 8 είναι τα εξής:	Γνώσεις στα πλέον προχωρημένα όρια ενός πεδίου εργασίας ή σπουδής και στη διασύνδεσή του με άλλα πεδία	Οι πλέον προχωρημένες και εξειδικευμένες δεξιότητες και τεχνικές, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης και της αξιολόγησης, που απαιτούνται για την επίλυση κρίσιμων προβλημάτων στην έρευνα ή/και στην καινοτομία και για τη διεύρυνση και τον επαναπροσδιορισμό των υφιστάμενων γνώσεων ή της υφιστάμενης επαγγελματικής πρακτικής	Επίδειξη ουσιαστικού κύρους, καινοτομίας, αυτονομίας, επιστημονικής και επαγγελματικής ακεραιότητας και σταθερής προσηλωσης στη διαμόρφωση νέων ιδεών ή διαδικασιών στην πρωτοπορία πλαισίων εργασίας ή σπουδής, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας

Συμβατότητα με το πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Το πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ορίζει περιγραφικούς δείκτες για τρεις κύκλους, που συμφωνήθηκαν από τους αρμόδιους για την τριτοβάθμια εκπαίδευση υπουργούς κατά τη σύνοδο τους στο Μπέργκεν τον Μάιο του 2005, στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνια. Κάθε περιγραφικός δείκτης ενός κύκλου παρέχει μια γενική διατύπωση των συνήθων προσδοκιών όσον αφορά τα επιτεύγματα και τις ικανότητες που συνδέονται με επαγγελματικά προσόντα τα οποία αντιπροσωπεύουν το τέλος του συγκεκριμένου κύκλου.

(*) Ο περιγραφικός δείκτης για τον σύντομο κύκλο, ο οποίος διαμορφώθηκε από την κοινή πρωτοβουλία για την ποιότητα στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνια (που μπορεί να εντάσσεται στον πρώτο κύκλο ή να συνδέεται με αυτόν), αντιστοιχεί στα μαθησιακά αποτελέσματα για το επίπεδο 5 του ΕΠΕΠ.

(**) Ο περιγραφικός δείκτης για τον πρώτο κύκλο αντιστοιχεί στα μαθησιακά αποτελέσματα για το επίπεδο 6 του ΕΠΕΠ.

(***) Ο περιγραφικός δείκτης για τον δεύτερο κύκλο αντιστοιχεί στα μαθησιακά αποτελέσματα για το επίπεδο 7 του ΕΠΕΠ.

(****) Ο περιγραφικός δείκτης για τον τρίτο κύκλο αντιστοιχεί στα μαθησιακά αποτελέσματα για το επίπεδο 8 του ΕΠΕΠ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Κριτήρια και διαδικασίες για τη συσχέτιση των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ)

1. Οι ευθύνες και/ή οι νομικές αρμοδιότητες όλων των σχετικών εθνικών φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία συσχέτισης καθορίζονται σαφώς και δημοσιεύονται από τις αρμόδιες αρχές.
2. Υπάρχει σαφής και εμφανής σύνδεση μεταξύ των επιπέδων επαγγελματικών προσόντων στα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων και των περιγραφικών δεικτών για τα επίπεδα του ΕΠΕΠ.
3. Τα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων και τα επαγγελματικά προσόντα που περιλαμβάνουν βασίζονται στην αρχή και στον στόχο των μαθησιακών αποτελεσμάτων και συνδέονται με ρυθμίσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης και με τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων, όπου είναι σκόπιμο.
4. Οι διαδικασίες για την ένταξη επαγγελματικών προσόντων στο εθνικό σύστημα επαγγελματικών προσόντων ή για την περιγραφή της θέσης των προσόντων στο εθνικό σύστημα επαγγελματικών προσόντων είναι διαφανείς.
5. Τα εθνικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας για την εκπαίδευση και κατάρτιση αναφέρονται στα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων και συνάδουν με τις αρχές για τη διασφάλιση της ποιότητας, όπως αυτές καθορίζονται στο παράρτημα ΙV της παρούσας σύστασης.
6. Η διαδικασία συσχέτισης περιλαμβάνει τη ρητή βεβαίωση των αρμόδιων για τη διασφάλιση της ποιότητας φορέων ότι η έκθεση συσχέτισης είναι σύμφωνη με τις σχετικές εθνικές ρυθμίσεις, διατάξεις και πρακτικές για τη διασφάλιση της ποιότητας.
7. Στη διαδικασία συσχέτισης συμμετέχουν διεθνείς εμπειρογνώμονες και οι εκθέσεις συσχέτισης περιλαμβάνουν γραπτή δήλωση από τουλάχιστον δύο εμπειρογνώμονες διεθνούς κύρους από δύο διαφορετικές χώρες σχετικά με τη διαδικασία συσχέτισης.
8. Η αρμόδια αρχή ή αρχές πιστοποιεί τη συσχέτιση των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων με το ΕΠΕΠ. Μια ολοκληρωμένη έκθεση που περιγράφει τη συσχέτιση, μαζί με τα αποδεικτικά στοιχεία της, δημοσιεύεται από τις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών σημείων συντονισμού του ΕΠΕΠ, και εξετάζει ξεχωριστά καθένα από τα κριτήρια. Η ίδια έκθεση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοπιστοποίηση στο πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα κριτήρια αυτοπιστοποίησης του χώρου.
9. Εντός 6 μηνών από τη συσχέτιση ή την επικαιροποίηση της έκθεσης συσχέτισης, τα κράτη μέλη και άλλες συμμετέχουσες χώρες δημοσιεύουν την έκθεση συσχέτισης και παρέχουν συναφείς πληροφορίες για σκοπούς σύγκρισης στη σχετική ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη.
10. Πέραν της διαδικασίας συσχέτισης, όλα τα νέα έγγραφα που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές σχετικά με επαγγελματικά προσόντα που εντάσσονται στο πλαίσιο των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων (π.χ. πιστοποιητικά, διπλώματα, συμπληρώματα πιστοποιητικών, παραρτήματα διπλωμάτων) και/ή μητρώα επαγγελματικών προσόντων, θα πρέπει να περιλαμβάνουν σαφή αναφορά, μέσω των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων, στο ενδεδειγμένο επίπεδο του ΕΠΕΠ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Αρχές διασφάλισης της ποιότητας των επαγγελματικών προσόντων που εντάσσονται στο πλαίσιο των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων επαγγελματικών προσόντων που συσχετίζονται με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ)

Όλα τα επαγγελματικά προσόντα με επίπεδο ΕΠΕΠ θα πρέπει να διαθέτουν διασφάλιση ποιότητας προκειμένου να ενισχύεται η εμπιστοσύνη στην ποιότητα και το επίπεδό τους.

Σύμφωνα με τις εθνικές περιστάσεις και λαμβανομένων υπόψη των κλαδικών διαφορών, η διασφάλιση της ποιότητας των επαγγελματικών προσόντων με επίπεδο ΕΠΕΠ θα πρέπει ⁽¹⁾ ⁽²⁾:

1. να εξετάζει τον σχεδιασμό των επαγγελματικών προσόντων καθώς και την εφαρμογή της προσέγγισης που βασίζεται στα μαθησιακά αποτελέσματα,
2. να διασφαλίζει έγκυρη και αξιόπιστη εκτίμηση με βάση συμφωνημένα και διαφανή πρότυπα που βασίζονται στα μαθησιακά αποτελέσματα και να εξετάζει τη διαδικασία πιστοποίησης,
3. να αποτελείται από μηχανισμούς και διαδικασίες ανατροφοδότησης για διαρκή βελτίωση,
4. να περιλαμβάνει τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων σε όλα τα στάδια της διαδικασίας,
5. να αποτελείται από συνεπείς μεθόδους αξιολόγησης, οι οποίες να συνδυάζουν την αυτοαξιολόγηση με την εξωτερική επιθεώρηση,
6. να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εσωτερικής διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων εξωτερικής ανάθεσης, των φορέων που χορηγούν επαγγελματικά προσόντα με επίπεδο ΕΠΕΠ,
7. να βασίζεται σε σαφείς και μετρήσιμους στόχους, πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές,
8. να υποστηρίζεται από επαρκείς πόρους,
9. να περιλαμβάνει τακτική επιθεώρηση των υφιστάμενων εξωτερικών φορέων ή οργανισμών παρακολούθησης που διενεργούν τη διασφάλιση ποιότητας,
10. να περιλαμβάνει την ηλεκτρονική προσβασιμότητα των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

⁽¹⁾ Αυτές οι κοινές αρχές είναι πλήρως συμβατές με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές (ESG) για τη διασφάλιση της ποιότητας στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και με το ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ΕΕΚ (EQAVET).

⁽²⁾ Αναλόγως των εθνικών περιστάσεων, οι αρχές αυτές μπορεί να μην εφαρμόζονται στη βασική εκπαίδευση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Αρχές για τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων τα οποία συνδέονται με εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων που συσχετίζονται με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ) ⁽¹⁾

Το ΕΠΕΠ και τα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων, χρησιμοποιώντας την προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα, θα προσφέρουν καλύτερη στήριξη στα άτομα κατά τις μεταβάσεις i) μεταξύ των διαφόρων επιπέδων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ii) εντός και μεταξύ των τομέων της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, iii) μεταξύ εκπαίδευσης, κατάρτισης και αγοράς εργασίας και iv) εντός και εκτός συνόρων. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο σχετικά με i) τη χρήση συστημάτων ακαδημαϊκών μονάδων και ii) τη συσχέτισή τους με τα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων, τα διάφορα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων θα πρέπει, κατά περίπτωση, να εφαρμόζονται σε συνεργασία με εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων με σκοπό την υποστήριξη των μεταβάσεων και τη διευκόλυνση της εξέλιξης. Για τον σκοπό αυτόν, τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων που συνδέονται με εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων κατά περίπτωση, θα πρέπει να τηρούν τις ακόλουθες αρχές:

1. Τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων θα πρέπει να στηρίζουν ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές, προς όφελος του κάθε διδασκόμενου.
2. Κατά τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη επαγγελματικών προσόντων, η προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα θα πρέπει να χρησιμοποιείται συστηματικά για τη διευκόλυνση της μεταφοράς των επαγγελματικών προσόντων (ή επιμέρους στοιχείων τους) και της μαθησιακής προόδου.
3. Τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων θα πρέπει να διευκολύνουν τη μεταφορά των μαθησιακών αποτελεσμάτων και την πρόοδο των διδασκόμενων μεταξύ ιδρυμάτων και χωρών.
4. Τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων θα πρέπει να στηρίζονται σε σαφείς και διαφανείς μεθόδους διασφάλισης της ποιότητας.
5. Οι ακαδημαϊκές μονάδες που αποκτά ένα άτομο θα πρέπει να τεκμηριώνονται με τρόπο που να εκφράζει τα επιτευχθέντα μαθησιακά αποτελέσματα, το όνομα του αρμόδιου ιδρύματος που χορηγεί τις ακαδημαϊκές μονάδες και, κατά περίπτωση, τη σχετική αξία των μονάδων.
6. Τα συστήματα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων θα πρέπει να επιζητούν συνέργειες με τις ρυθμίσεις επικύρωσης της προηγούμενης μάθησης, και να συνεργάζονται για να διευκολύνουν και να προάγουν τη μεταφορά και την πρόοδο.
7. Τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων θα πρέπει να αναπτύσσονται και να βελτιώνονται μέσω της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

⁽¹⁾ Αυτές οι κοινές αρχές είναι πλήρως συμβατές με το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS) και το ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Στοιχεία πεδίων δεδομένων για την ηλεκτρονική δημοσίευση πληροφοριών για τα επαγγελματικά προσόντα με επίπεδο ΕΠΕΠ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ		Υποχρεωτικό/ Προαιρετικό	
Τίτλος επαγγελματικού προσόντος		Υποχρεωτικό	
Πεδίο (*)		Υποχρεωτικό	
Χώρα/Περιφέρεια (κωδικός)		Υποχρεωτικό	
Επίπεδο ΕΠΕΠ		Υποχρεωτικό	
Περιγραφή του επαγγελματικού προσόντος (***)	είτε	Γνώσεις	Υποχρεωτικό
		Δεξιότητες	Υποχρεωτικό
		Υπευθυνότητα και αυτονομία	Υποχρεωτικό
	ή	Πλαίσιο ελεύθερου κειμένου όπου περιγράφονται αυτά που αναμένεται να γνωρίζει, να κατανοεί και να είναι σε θέση να κάνει ο διδασκόμενος	Υποχρεωτικό
Χορηγών φορέας ή αρμόδια αρχή (**)		Υποχρεωτικό	
Ακαδημαϊκές μονάδες/θεωρητικός φόρτος εργασίας που απαιτείται για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων		Προαιρετικό	
Εσωτερικές διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας		Προαιρετικό	
Εξωτερικός φορέας διασφάλισης της ποιότητας/ρυθμιστικός φορέας		Προαιρετικό	
Περαιτέρω πληροφορίες για το επαγγελματικό προσόν		Προαιρετικό	
Πηγή πληροφοριών		Προαιρετικό	
Σύνδεσμος προς σχετικά παραρτήματα		Προαιρετικό	
URL του επαγγελματικού προσόντος		Προαιρετικό	
Γλώσσα πληροφοριών (κωδικός)		Προαιρετικό	
Προϋποθέσεις εισαγωγής		Προαιρετικό	
Ημερομηνία λήξης (εάν υπάρχει)		Προαιρετικό	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ		Υποχρεωτικό/ Προαιρετικό
Τρόποι απόκτησης του επαγγελματικού προσόντος		Προαιρετικό
Σχέση με επαγγέλματα ή επαγγελματικούς τομείς		Προαιρετικό

(*) ISCED FoET2013

(**) Τα ελάχιστα απαιτούμενα στοιχεία για τον χορηγούντα φορέα ή την αρμόδια αρχή θα πρέπει να διευκολύνουν την ανεύρεση σχετικών πληροφοριών, και σε αυτά περιλαμβάνονται η ονομασία, ή κατά περίπτωση η ονομασία της ομάδας χορηγούντων φορέων ή αρμόδιων αρχών, μαζί με το URL ή στοιχεία επικοινωνίας.

(***) Η περιγραφή αυτή περιλαμβάνει πεδία ελεύθερου κειμένου, χωρίς υποχρέωση χρήσης τυποποιημένης ορολογίας και χωρίς υποχρέωση για τα κράτη μέλη να μεταφράσουν την περιγραφή σε άλλες γλώσσες της ΕΕ.